

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/22-03/9
URBROJ: 613-19-22-9
Split, 17. listopada 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Centar
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2021.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2021.	20
	Provedba naloga i preporuka	28

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Centra (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka je ustrojila glavnu knjigu i pojedine pomoćne knjige te evidencije (knjigu ulaznih računa, knjigu dugotrajne nefinancijske imovine, knjigu blagajne i evidenciju putnih naloga), a nije ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju potraživanja za prihode po posebnim propisima iz proračuna i prihode od članarina. Analitička evidencija obveza u okviru glavne knjige (raščlanjivanjem stavki glavne knjige) ne sadrži podatke o rokovima dospjelosti obveza i zateznim kamatama.

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 590.559,00 kn. Utvrđeno je da su prihodi iz proračuna Grada Splita doznačeni Stranci u iznosu od 473.370,00 kn, umjesto u iznosu od 446.968,00 kn (zbog obračunane pogrešne osnovice i većeg broja dana), odnosno više za 26.402,00 kn. Stranka je više doznačena sredstva iz proračuna Grada Splita za redovito godišnje financiranje u iznosu od 26.402,00 kn evidentirala na računu prihoda po posebnim propisima iz proračuna, umjesto na računu unaprijed plaćenih prihoda.

U poslovnim knjigama su, na računu rashoda za donacije (pomoći), evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge oglašavanja Stranke na Facebooku u iznosu od 10.297,00 kn, umjesto na računu usluga promidžbe i informiranja (u okviru materijalnih rashoda).

Rashodi za službena putovanja ostvareni su u iznosu od 27.392,00 kn, a pojedini nisu u poslovnim knjigama evidentirani na temelju vjerodostojne dokumentacije koja potpuno i istinito odražava nastale poslovne događaje. Putne naloge nije potpisao blagajnik ili likvidator. Od 28 evidentiranih putnih naloga, sedam putnih naloga ne sadrži izvještaj sa službenog putovanja, a izvještaj sa službenog putovanja kod pet putnih naloga ne sadrži potpis osobe koja je putovala.

Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom je obuhvaćena nefinancijska imovina nabavne vrijednosti od 36.564,00 kn, a u glavnoj knjizi evidentirana je u vrijednosti od 49.493,00 kn, što je 12.929,00 kn više. Popisom imovine nije obuhvaćena neproizvedena dugotrajna imovina koja se odnosi na računalnu licencu nabavne vrijednosti od 9.258,00 kn. Popisana je financijska imovina, novac na žiroračunu u iznosu od 531.313,00 kn i novac u blagajni u iznosu od 3.054,00 kn, koji je popisao u ukupnom iznosu, i to prema podacima iz glavne knjige, umjesto prema apoenima. Potraživanja su popisana u ukupnom iznosu po vrstama potraživanja prema podacima iz glavne knjige bez popisa pojedinačnih dužnika s iznosima potraživanja.

Pojedini podaci o troškovima financiranja izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima nisu u potpunosti istovjetni podacima iskazanim u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe (obraci FIN-IZVJ-IP), a pojedini troškovi izborne promidžbe, umjesto s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe, podmireni su s redovnog računa Stranke. Troškovi u vezi s izbornom promidžbom za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 12.842,00 kn (usluge promidžbe i informiranja, odnosno oglašavanje Stranke na *web* portalu Dalmacijanews i Dalmatinski portal, izrada promotivnih letaka za izbornu promidžbu Stranke te poštanski troškovi slanja promotivnog materijala) evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke, ali nisu iskazani u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe za navedeni izbor članova predstavničkih tijela. Računi dobavljača za dio troškova iskazanih u financijskim izvještajima o financiranju troškova izborne promidžbe za navedene izbore u iznosu od 9.230,00 kn (oglašavanje na Facebooku) podmireni su s redovnog računa Stranke, umjesto s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe.

Računi dobavljača za usluge oglašavanja na Facebooku u iznosu od 15.302,00 kn, poštanske troškove slanja promotivnog materijala u iznosu od 5.000,00 kn i zakup javne površine u iznosu od 600,00 kn, koji se odnose na izbornu promidžbu kandidata za gradonačelnika Grada Splita kojeg je Stranka predložila, podmireni su s redovnog računa Stranke, umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe navedenog kandidata. Navedeni troškovi izborne promidžbe (za usluge oglašavanja, poštanske usluge i usluge zakupa javne površine) iskazani su i u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe navedenog kandidata (obrazac FIN-IZVJ-IP), ali nisu iskazani i troškovi hrane i pića u iznosu od 4.609,00 kn, koji se također odnose na izbornu promidžbu kandidata za gradonačelnika. (točka 3. Nalaza)

- Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine, iako su prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni manje za 42.700,00 kn ili 81,2 %, a prihodi od članarina i članskih doprinosa manje za 16.862,00 kn ili 50,5 % u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini. (točka 4. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji.

Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u lipnju 2015., a svojstvo pravne osobe stekla je u kolovozu 2015. upisom u Registar političkih stranaka, i to pod nazivom Pametno. Na sjednici Skupštine, održanoj u studenome 2020., donesene su odluke o promjeni naziva Stranke, izmjeni Statuta (kada je utvrđen i pročišćeni tekst Statuta) te o izboru četiri Supredsjednika Stranke, kao i članova Nadzornog odbora. Ministarstvo pravosuđa i uprave donijelo je 21. siječnja 2021. rješenje kojim je Stranci odobren upis promjene naziva Stranke i osoba ovlaštenih za predstavljanje i zastupanje u Registar političkih stranaka te je naziv Stranke promijenjen u Centar. Na sjednici Skupštine, u srpnju 2021., donesen je novi Statut prema kojem Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik, koji je izabran na izborima koji su se održali u studenome 2021. Prema Statutu, do izbora Predsjednika, ovlasti Predsjednika obnašali su Supredsjednici. Rješenjem Ministarstva pravosuđa i uprave od 31. svibnja 2022., odobren je upis promjene osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je Gundulićeva 26a, Split.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom.

Programom Stranke (iz studenoga 2020.) utvrđene su temeljne vrijednosti za koje se Stranka zalaže: ljudska, osobna, politička i građanska prava i slobode, sloboda mišljenja i djelovanja, medijske slobode i kulturna prava, jednakost i ravnopravnost svih građana, demokratski višestranački sustav i predstavnička demokracija, neovisnost izvršne, zakonodavne i sudbene vlasti, vladavina prava i socijalna pravda, dostupnost obrazovanja i zdravstva svima i pod jednakim uvjetima, ekonomske, poduzetničke i tržišne slobode, pravo na rad i slobodu rada, očuvanje prirode, antifašizam, sekularnost države te poštovanje prava vjerskih zajednica. Programom su utvrđene mjere političkog djelovanja u područjima znanosti i obrazovanja, javne uprave, zdravstva i sporta, modernog i zelenog gospodarstva, tehnologija, financija, održivog razvoja, kulture, socijalne politike i pravosuđa.

Statutom Stranke iz studenoga 2020. (pročišćeni tekst) i novim Statutom iz srpnja 2021. utvrđeni su naziv, sjedište, znak Stranke, predstavljanje i zastupanje, ciljevi, način djelovanja, članstvo, ustrojstveni oblici, tijela upravljanja, sredstva za rad te prestanak rada Stranke. Ustrojstveni oblici Stranke su ogranci i podružnica. Prema Registru političkih stranaka, u travnju 2022., Stranka ima podružnicu u Gradu Zagrebu te 16 ogranaka (osam u Gradu Zagrebu te po jedan u gradovima Splitu, Rijeci, Varaždinu, Dubrovniku, Čakovcu, Osijeku, Zadru i Daruvaru).

Tijela Stranke su Skupština, Predsjedništvo, Glavni tajnik i Nadzorni odbor te Supredsjednici (prema Statutu iz studenoga 2020.) odnosno Predsjednik (prema Statutu iz srpnja 2021.). Mandat članova tijela Stranke je četiri godine.

Skupština je najviše tijelo upravljanja. Ako Stranka ima do 300 članova, Skupštinu čine svi redovni članovi, a ako ima više od 300 članova, čine je predstavnici podružnica s cijelog područja njezina djelovanja. Redovna skupština saziva se najmanje jednom godišnje, a Izborna skupština održava se u pravilu jednom u četiri godine (obvezno nakon izbora za Hrvatski sabor, u roku od 90 dana od službene objave rezultata izbora). Skupština utvrđuje temeljna načela i stajališta Stranke, donosi Program i Statut, bira i razrješava tijela Stranke, razmatra i usvaja izvješća o radu tijela Stranke, usvaja financijski plan te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom.

Predsjedništvo je najviše upravno tijelo između dviju Skupština. Prema Statutu iz studenoga 2020. Predsjedništvo je imalo 13 članova (četiri Supredsjednika, dva Potpredsjednika, Glavni tajnik te članovi Predsjedništva izabrani na Skupštini), a prema Statutu iz srpnja 2021. ima najviše 17 članova (Predsjednik, dva Potpredsjednika, Glavni tajnik, pet članova Predsjedništva i Predsjednici podružnica). Sjednice Predsjedništva održavaju se po potrebi, a najmanje jednom mjesečno. Predsjedništvo utvrđuje i podnosi Skupštini prijedloge programa rada i financijskog plana, upravlja imovinom i novčanim sredstvima, podnosi Skupštini izvješća o radu i završni godišnji izvještaj o radu i godišnja financijska izvješća, izrađuje prijedlog Statuta, pravilnika te drugih općih akata koji se podnose Skupštini na razmatranje i prihvaćanje, imenuje radna tijela prema potrebi te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i drugim aktima Stranke.

Supredsjednici (do studenoga 2021.) odnosno Predsjednik (od studenoga 2021.) predstavljaju i zastupaju Stranku, sazivaju i predsjedaju Skupštinom i sjednicama Predsjedništva, brinu se o izvršavanju odluka Skupštine, promiču Stranku zajedno s drugim članovima, podnose godišnje izvješće o radu Skupštini i Nadzornom odboru te obavljaju i druge poslove utvrđene Statutom i drugim aktima Stranke. Do studenoga 2021. Stranku su predstavljala i zastupala četiri Supredsjednika: Marin Račić, Marijana Puljak, Dalija Orešković i Dario Carev. Nakon izbora održanih na sjednici Skupštine u studenome 2021., za Predsjednika Stranke izabran je profesor dr. sc. Ivica Puljak.

Glavni tajnik predstavlja Stranku u javnosti te pomaže Predsjedniku u radu, brine se o financijskom i materijalnom poslovanju, organizira sjednice tijela i sudjeluje u izradi dokumenata, obavlja kadrovske, tehničke i opće poslove za koje drugo tijelo nije zaduženo te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i drugim aktima Stranke.

Nadzorni odbor ocjenjuje statutarnost odluka tijela Stranke, nadzire financijsko i materijalno poslovanje, nadzire zakonitost djelovanja Stranke, o svom djelovanju i mišljenju izvještava Skupštinu i tijelo čiji je rad nadziran, donosi konačnu odluku o isključenju člana iz Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Ima tri člana koje bira Skupština.

Stranka je u srpnju 2021. donijela novi Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju i Pravilnik o članstvu i ustroju Stranke (do tada su na snazi bili pravilnici iz prosinca 2020.).

Poslove vođenja poslovnih knjiga te sastavljanja financijskih izvještaja za Stranku obavlja knjigovodstveni servis.

Stranka je na početku 2021. imala dva zaposlenika, a na koncu 2021. ima tri zaposlenika (od čega dva na neodređeno i jednog na određeno vrijeme).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju, iz prosinca 2020. (koji je bio na snazi do srpnja 2021.) te iz srpnja 2021. (koji je na snazi), utvrđen je način vođenja materijalno-financijske dokumentacije (prema računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti i urednosti te ažurnom evidentiranju poslovnih događaja), kao i da se materijalno-financijska dokumentacija čuva u rokovima propisanim Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Materijalno-financijsko poslovanje obavlja se na razini središnjeg ureda Stranke (za koje su do studenoga 2021. bili odgovorni Supredsjednici Stranke, a od studenoga 2021. odgovoran je Predsjednik Stranke) te podružnica odnosno ogranaka (odgovorni su Predsjednici podružnica/ogranaka).

Obavljanje knjigovodstvenih poslova Stranke povjereno je knjigovodstvenom servisu. Knjigovodstvene isprave na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama kontrolirala je i ovjerala potpisom (do studenoga 2021.) Supredsjednica Stranke odnosno (od studenoga 2021.) Predsjednik Stranke. Nadzorni odbor je u siječnju 2022. donio pozitivno mišljenje o poslovanju Stranke. Obavio je uvid u materijalno-financijsko poslovanje Stranke za 2021. i utvrdio da su podaci evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima objektivni i vjerodostojni te pružaju cjelovit prikaz imovine i obveza.

Etičkim kodeksom (iz prosinca 2020.) utvrđena su etička načela, pravila ponašanja, disciplinska odgovornost, postupak prijave kršenja pravila Etičkog kodeksa te sankcije, a članovi Stranke dužni su promicati vrijednosti i djelovati u skladu s programskim načelima i ciljevima, Etičkim kodeksom i drugim aktima Stranke. Etičkim kodeksom utvrđen je postupak prijave kršenja pravila Etičkog kodeksa, prema kojem kršenje odredaba Etičkog kodeksa može prijaviti bilo koji član Stranke, Nadzornom odboru ili Predsjedništvu Stranke. S obzirom na to da se prijava podnosi Nadzornom odboru ili Predsjedništvu Stranke, nije osigurana anonimnost prijavitelja. Stranka do sada nije imala slučajeve prijave kršenja pravila Etičkog kodeksa ili Statuta Stranke.

Stranka je, putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama te društvenim mrežama Facebook i Twitter, uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te objavljivanja podataka o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama su, između ostalog, objavljeni podaci o Stranci i vrijednosti koje zastupa, Program Stranke, unutarnji akti (Pravilnik o članstvu i ustroju Stranke, Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, Etički kodeks) te izvještaji i drugi dokumenti.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. doneseni su i usvojeni na sjednici Skupštine u prosincu 2020., a izmjene i dopune Godišnjeg programa rada i Financijskog plana na sjednici Skupštine u prosincu 2021.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 1.542.012,00 kn i rashodi u iznosu od 1.487.700,00 kn te je planiran višak prihoda u iznosu od 54.312,00 kn (koji s prenesenim viškom prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 457.231,00 kn čini ukupno raspoloživi višak prihoda u iznosu od 511.543,00 kn). Izmjenama i dopunama Financijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 991.503,00 kn i rashodi u iznosu od 1.169.730,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 178.227,00 kn (koji se planira podmiriti prenesenim viškom prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 558.633,00 kn).

Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu od 964.100,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 17.500,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 9.900,00 kn te prihode od kamata u iznosu od 3,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 444.289,00 kn (promidžba i informiranje, intelektualne i osobne usluge, zakupnine i najamnine, tiskarske i grafičke te druge usluge), rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 283.346,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 247.439,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode (reprezentaciju i članarine) u iznosu od 75.443,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 63.976,00 kn, naknade troškova službenih putovanja članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima u iznosu od 28.128,00 kn, druge rashode u iznosu od 10.437,00 kn, financijske rashode u iznosu od 6.857,00 kn, naknade za prijevoz, topli obrok i seminare za zaposlenike u iznosu od 6.815,00 kn te naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 3.000,00 kn.

Izmjenama i dopunama Godišnjeg programa rada planirane su aktivnosti Stranke za 2021. te su utvrđena potrebna sredstva za provođenje pojedinih aktivnosti. Planirane aktivnosti odnose se na redovnu djelatnost Stranke u iznosu od 318.632,00 kn, donacije (pomoći) u iznosu od 252.747,00 kn, komunikaciju i promociju u iznosu od 227.537,00 kn, pripremu i izlazak na lokalne izbore u iznosu od 219.495,00 kn, organizaciju Stranke u iznosu od 125.265,00 kn, međunarodnu suradnju u iznosu od 21.240,00 kn te izobrazbu članova u iznosu od 4.814,00 kn.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige, kao i sastavljati i podnositi financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s priložima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. te Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne djelatnosti tijekom godine) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke.

Državnom uredu za reviziju su tijekom obavljanja revizije (srpanj 2022.) dostavljene izmjene i dopune Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2021. koje nisu unesene u informacijski sustav za nadzor financiranja.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.127.726,00 kn, što je 30.193,00 kn ili 2,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 136.223,00 kn ili 13,7 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	284.349,00	438.461,00	154,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	727.176,00	659.059,00	90,6
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	33.404,00	16.542,00	49,5
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	52.600,00	9.900,00	18,8
5.	Drugi prihodi	4,00	3.764,00	94 100,0
	Ukupni prihodi	1.097.533,00	1.127.726,00	102,8

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 659.059,00 kn ili 58,4 % i prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 438.461,00 kn ili 38,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prihodi od članarina i članskih doprinosa, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) i drugi prihodi) iznose 30.206,00 kn ili 2,7 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna, koji su veći za 154.112,00 kn ili 54,2 %.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 438.461,00 kn. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, za osvojeno zastupničko mjesto na izborima za zastupnike u 10. sazivu Hrvatskog sabora održanim u srpnju 2020.

Prema odredbi članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici.

U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju, srpnju i rujnu 2021. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21). Prema navedenim odlukama, Stranci su za 2021., za osvojeno zastupničko mjesto, raspoređena sredstva u ukupnom iznosu od 438.461,00 kn. Sredstva su doznačavana na redovni račun Stranke u siječnju, travnju, srpnju i listopadu 2021.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 659.059,00 kn. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Splitsko-dalmatinska županija, Sisačko-moslavačka županija, gradovi Split i Bjelovar te Općina Križ) u iznosu od 590.559,00 kn, prihode od naknade troškova izborne promidžbe za lokalne izbore održane u svibnju 2021. (Splitsko-dalmatinska županija, gradovi Split i Bjelovar) u iznosu od 67.000,00 kn i za izbor članova vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora (Grad Zagreb) u iznosu od 1.500,00 kn.

Prema odredbi članka 6., stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvaruju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave. Odredbom članka 96. navedenog Zakona, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Stranka je po završetku lokalnih izbora iz 2017. u Gradskom vijeću Grada Splita imala sedam vijećničkih mjesta (četiri vijećnika i tri vijećnice), a u Županijskoj skupštini Splitsko-dalmatinske županije četiri vijećnička mjesta (dva vijećnika i dvije vijećnice).

Na lokalnim izborima održanim u svibnju 2021. Stranka je osvojila 14 vijećničkih mjesta, i to: u Gradskom vijeću Grada Splita sedam vijećničkih mjesta (pet vijećnika i dvije vijećnice), u Županijskoj skupštini Splitsko-dalmatinske županije četiri vijećnička mjesta (dva vijećnika i dvije vijećnice) te po jedno vijećničko mjesto u Sisačko-moslavačkoj županiji (vijećnik), Gradu Bjelovaru i Općini Križ (vijećnica).

Prema odlukama o raspoređivanju sredstava iz Proračuna Grada Splita za financiranje političkih stranaka zastupljenih u Gradskom vijeću Grada Splita od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. i od 13. srpnja do 31. prosinca 2021., koje je donijelo Gradsko vijeće Grada Splita u prosincu 2020. i rujnu 2021., visina naknade iznosi 7.480,00 kn po vijećnici, odnosno 6.800,00 kn po vijećniku. Sredstva u iznosu od 473.370,00 kn (više za 26.402,00 kn) Grad Split doznačio je na redovni račun Stranke u siječnju, travnju, srpnju i listopadu 2021.

Prema odlukama o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka zastupljenih u Županijskoj skupštini Splitsko-dalmatinske županije za 2021., koje je donijela Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije u veljači i rujnu 2021., visina naknade iznosi 3.520,00 kn po vijećnici, odnosno 3.200,00 kn po vijećniku, mjesečno. Sredstva za redovito godišnje financiranje u iznosu od 107.289,00 kn Splitsko-dalmatinska županija doznačila je na redovni račun Stranke u ožujku, svibnju, listopadu i prosincu 2021.

Prema Odluci o raspoređivanju sredstava za financiranje političkih stranaka zastupljenih u Županijskoj skupštini Sisačko-moslavačke županije za 2021., koju je donijela Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije u srpnju 2021., visina naknade iznosi 3.135,00 kn po vijećnici, odnosno 2.850,00 kn po vijećniku, tromjesečno. Sredstva za redovito godišnje financiranje u iznosu od 5.700,00 kn Sisačko-moslavačka županija doznačila je na redovni račun Stranke u studenome i prosincu 2021.

Prema Odluci o raspoređivanju sredstava za financiranje političkih stranaka zastupljenih u Gradskom vijeću Grada Bjelovara za 2021., koju je donijelo Gradsko vijeće Grada Bjelovara u veljači 2022., visina naknade iznosi 5.500,00 kn po vijećnici, odnosno 5.000,00 kn po vijećniku, godišnje. Sredstva za redovito godišnje financiranje u iznosu od 2.979,00 kn Grad Bjelovar doznačio je na redovni račun Stranke u listopadu i prosincu 2021.

Prema Odluci o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih vijećnika Općinskog vijeća Općine Križ za 2021., koju je donijelo Općinsko vijeće Općine Križ u lipnju 2021., visina naknade iznosi 550,00 kn po vijećnici tromjesečno. Sredstva za redovito godišnje financiranje u iznosu od 1.221,00 kn Općina Križ doznačila je na središnji račun Stranke u rujnu i prosincu 2021.

Prema odredbama članka 42., stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Odluci Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21), pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica samouprave, između ostalog, imaju političke stranke koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 68.500,00 kn ostvareni su na temelju odluka o pravu na naknadu i visini naknade troškova izborne promidžbe na izboru članova Županijske skupštine Splitsko-dalmatinske županije, gradskih vijeća gradova Splita i Bjelovara te Zaključka o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora za 2021. Naknade su uplaćene na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 16.542,00 kn. Prema odredbi članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, članarina, odnosno članski doprinos je redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća stranci na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke. Prema Statutu iz studenoga 2020. (koji je bio na snazi do srpnja 2021.) i Statutu iz srpnja 2021. (koji je na snazi od srpnja 2021.), redovni članovi Stranke obvezni su plaćati članarinu.

Visina članarine utvrđena je Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju (do srpnja 2021. na snazi je bio Pravilnik iz prosinca 2020., a od tada je na snazi novi Pravilnik iz srpnja 2021.), a ovisi o vrsti primanja i socijalnom statusu svakog člana. Mjesečna članarina utvrđena je u iznosu od 20,00 kn za zaposlene i 10,00 kn za umirovljenike. Prema Pravilniku (koji je bio na snazi do srpnja 2021.), za članove koji ostvaruju naknadu na temelju mandata Stranke (saborski zastupnici, članovi predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te članovi Upravnog vijeća i Nadzornog odbora Stranke), članarina je bila utvrđena u visini od 10,0 % od svih vrsta mjesečnih naknada, osim naknada za putne troškove. Prema Pravilniku iz srpnja 2021., za članove koji ostvare naknade i osobna primanja koji proizlaze iz mandata Stranke, odluku o visini mjesečne članarine donosi Predsjedništvo; ako je član Stranke nezaposlen, a ostvaruje naknadu koja proizlazi iz mandata Stranke, Skupština može donijeti odluku o oslobađanju od plaćanja članarine; nezaposleni, učenici, studenti i članovi slabijeg imovinskog stanja (primatelji socijalnih naknada i/ili minimalnog dohotka) oslobođeni su plaćanja članarine.

Stranka je članovima (uplatiteljima članarine) izdavala potvrde o primitku članarine te ustrojila mjesečne i godišnju evidenciju o primljenim članarinama na propisanim obrascima u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 9.900,00 kn. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) u novcu primljene od šest fizičkih osoba za financiranje redovite političke aktivnosti Stranke u iznosu od 5.800,00 kn, sedam fizičkih osoba za financiranje izborne promidžbe za članove Gradske skupštine Grada Zagreba u iznosu od 3.100,00 kn i fizičke osobe za financiranje izborne promidžbe za članove Gradskog vijeća Grada Varaždina u iznosu od 1.000,00 kn.

Prema odredbi članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, dobrovoljni prilazi (donacije) su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za politički rad, odnosno financiranje izborne promidžbe. Dobrovoljni prilazi (donacije) za financiranje redovitih političkih aktivnosti uplaćeni su na redovni žiroračun Stranke, a za financiranje izborne promidžbe na posebne račune za financiranje izborne promidžbe.

Sastavljena su izvješća o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) za 2021., a za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su evidencije i izdavane potvrde. Na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke objavljena su izvješća o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama), a objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 3.764,00 kn odnose se na otpis zastarjelih obveza u iznosu od 3.760,00 kn (na temelju Odluke Predsjednika Stranke iz prosinca 2021.) i prihode od kamata na sredstva na žiroračunu Stranke u iznosu od 4,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.211.257,00 kn, što je 220.860,00 kn ili 22,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 41.527,00 kn ili 3,6 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	238.393,00	247.370,00	103,8
2.	Materijalni rashodi	706.222,00	665.299,00	94,2
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	449.823,00	452.783,00	100,7
2.2.	Drugi materijalni rashodi	256.399,00	212.516,00	82,9
3.	Rashodi amortizacije	0,00	7.103,00	-
4.	Financijski rashodi	2.683,00	7.075,00	263,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	42.606,00	273.666,00	642,3
6.	Drugi rashodi	493,00	10.744,00	2 179,3
	Ukupni rashodi	990.397,00	1.211.257,00	122,3
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	1.097.533,00	1.127.726,00	102,8
	Višak prihoda	107.136,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	83.531,00	-

Vrijednosno značajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 665.299,00 kn ili 54,9 %, rashodi za donacije (pomoći) u iznosu od 273.666,00 kn ili 22,6 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 247.370,00 kn ili 20,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (financijski rashodi, rashodi amortizacije i drugi rashodi) iznose 24.922,00 kn ili 2,1 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje rashoda odnosi se na rashode za donacije (pomoći) koji su veći za 231.060,00 kn ili 542,3 %, jer je Stranka na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za gradonačelnike u Splitu i Bjelovaru koje je predložila doznačila sredstva za izbornu promidžbu.

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 1.211.257,00 kn, na rashode za promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosi se 182.702,00 kn, od čega je u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano u okviru materijalnih rashoda 170.084,00 kn, rashoda za tekuće donacije/pomoći (troškovi oglašavanja Stranke na Facebooku) 9.230,00 kn, financijskih rashoda (bankarske usluge i usluge platnog prometa) 2.788,00 kn te drugih rashoda (porez na dodanu vrijednost na usluge oglašavanja na Facebooku) 600,00 kn.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 247.370,00 kn. Odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 202.378,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 33.392,00 kn i druge rashode za zaposlene (božićnica, dar djeci i nagrada za radne rezultate) u iznosu od 11.600,00 kn. Plaće su utvrđene ugovorima o radu u brutoiznosima. Doprinosi, porezi i preiz obračunani su i plaćeni u skladu s propisima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 452.783,00 kn, što je 37,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na promidžbu za redovitu aktivnost Stranke u iznosu od 282.699,00 kn i promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 170.084,00 kn. Rashodi za promidžbu za redovitu aktivnost Stranke odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 192.900,00 kn (oglašavanje i grafičke usluge), promidžbeni materijal u iznosu od 49.378,00 kn i reprezentaciju u iznosu od 40.421,00 kn. Rashodi za promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 59.113,00 kn, grafičke, knjigovodstvene i zaštitarske usluge u iznosu od 48.069,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 30.098,00 kn, uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 15.422,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 2.247,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 6.269,00 kn, troškove službenih putovanja u iznosu od 5.200,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 2.850,00 kn te edukaciju zaposlenika u vezi s lokalnim izborima u iznosu od 816,00 kn.

Na lokalnim izborima provedenim u svibnju 2021. Stranka je sudjelovala u 18 izbornih jedinica za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na izborima za članove predstavničkih tijela županijskih skupština Splitsko-dalmatinske i Varaždinske županije, Gradske skupštine Grada Zagreba, gradskih vijeća gradova Splita i Varaždina te Općinskog vijeća Općine Križ Stranka je sudjelovala i financirala izbornu promidžbu samostalno, dok je na izborima za članove županijskih skupština Zadarske i Sisačko-moslavačke županije, gradskih vijeća gradova Zadra, Siska i Popovače te općinskih vijeća općina Sukošan, Vir, Kukljica, Nedelišće, Selnica i Strahoninec sudjelovala zajedno s političkim strankama – koalicijskim partnerima (Socijaldemokratskom partijom Hrvatske, Hrvatskom seljačkom strankom, Akcijom mladih, Hrvatskom demokratskom seljačkom strankom, Hrvatskim laburistima – Strankom rada, Narodnom strankom – reformisti, Održivim razvojem Hrvatske i Građansko-liberalnim savezom), s kojima nije zaključila sporazume o zajedničkom sudjelovanju niti je sudjelovala u financiranju izborne promidžbe. Za izbor članova Gradskog vijeća Grada Bjelovara s političkom strankom – koalicijskim partnerom (Demokrati) zaključila je Sporazum o zajedničkom izlasku na lokalne izbore, a način financiranja izborne promidžbe nije utvrđen.

Posebne račune za financiranje izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Stranka je otvorila za sedam izbornih jedinica (šest na kojima je sudjelovala samostalno i jedan za izbornu jedinicu za izbor članova u Gradskom vijeću Grada Bjelovara, u kojoj je sudjelovala s političkom strankom – koalicijskim partnerom Demokratima). Nadalje, Stranka je financijske izvještaje (sedam) o financiranju izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (obraci FIN-IZVJ-IP), s propisanim sastavnim dijelovima (Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe, Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe i Izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe) u propisanom roku dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Prema podacima iz navedenih financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe, ukupni primici iskazani su u iznosu od 150.830,00 kn, troškovi u iznosu od 111.659,00 kn te višak primitaka u iznosu od 39.171,00 kn.

Manje iskazani troškovi u iznosu od 73.043,00 kn u odnosu na troškove izborne promidžbe evidentirane u poslovnim knjigama Stranke odnose se na materijalne troškove u vezi s izbornom promidžbom (nastale prije otvaranja posebnih računa za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 60.201,00 kn i nakon otvaranja posebnih računa u iznosu od 12.842,00 kn). Troškovi izborne promidžbe nastali nakon otvaranja posebnih računa za financiranje izborne promidžbe plaćeni su s redovnog računa Stranke, umjesto s posebnih računa za financiranje izborne promidžbe i trebali su biti iskazani u financijskim izvještajima dostavljenim Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Računi dobavljača za troškove izborne promidžbe (oglašavanje na Facebooku) u iznosu od 9.230,00 kn, koji su iskazani u financijskim izvještajima o financiranju troškova izborne promidžbe (također dostavljenim Državnom izbornom povjerenstvu), plaćeni su s redovnog, umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe Stranke. Posebni računi za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zatvoreni su u propisanom roku u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima. Preostala neutrošena sredstva sa spomenutih računa (42.700,00 kn), kao i sredstva od naknade troškova izborne promidžbe (68.500,00 kn) prenesena su na redovan račun Stranke.

Skreće se pozornost da je sporazumom o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna zajedničkog izlaska na izbore, kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 212.516,00 kn ili 17,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na računalne i knjigovodstvene usluge, usluge poslovnog savjetovanja i druge usluge u iznosu od 72.999,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 53.343,00 kn, troškove službenih putovanja u iznosu od 22.192,00 kn, članarinu u Europskoj političkoj stranci u iznosu od 15.110,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 12.929,00 kn, uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 11.017,00 kn, usluge tekućeg održavanja u iznosu od 7.500,00 kn, naknade za prijevoz i topli obrok za zaposlene u iznosu od 7.151,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 5.666,00 kn te reprezentaciju u iznosu od 4.609,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 7.103,00 kn, što je 0,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na amortizaciju prijenosnog računala, računalne licence i mobilnog uređaja. Obračun je proveden u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 7.075,00 kn, što je 0,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 6.539,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu od 458,00 kn (plaćanje usluga za Facebook, Microsoft i članstva u Europskoj političkoj stranci) i zatezne kamate u iznosu od 78,00 kn.

U okviru financijskih rashoda, rashodi za izbornu promidžbu ostvareni su u iznosu od 2.788,00 kn (naknada za platni promet, otvaranje i zatvaranje posebnih računa i drugo).

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 273.666,00 kn. Odnose se na tekuće donacije u iznosu od 259.540,00 kn i kapitalnu donaciju (električnog bolničkog kreveta Klinici za dječju kirurgiju Kliničkog bolničkog centra Split) u iznosu od 14.126,00 kn. Rashodi za tekuće donacije (pomoći) odnose se na sredstva koja je Stranka uplatila na posebne račune za financiranje izborne promidžbe kandidata koje je predložila (za gradonačelnike gradova Splita i Bjelovara) u iznosu od 214.885,00 kn, izbornu promidžbu kandidata za gradonačelnika Grada Splita (oglašavanje na Facebooku, poštanski troškovi i zakup javne površine) u iznosu od 20.901,00 kn, izbornu promidžbu (oglašavanje na Facebooku) Stranke za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 10.297,00 kn (pogrešno evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u okviru ovih rashoda), humanitarnu pomoć u iznosu od 9.000,00 kn (udrugama i fizičkoj osobi) te donaciju u naravi (sadnice građanima, paketići maslinovog ulja Hrvatskom saboru i Judino drvo Gradu Splitu) u iznosu od 4.457,00 kn. Računi za izbornu promidžbu kandidata za gradonačelnika Grada Splita kojeg je Stranka predložila u iznosu od 20.901,00 kn i Stranke u iznosu od 9.230,00 kn plaćeni su sa središnjeg računa Stranke, odnosno sredstva za financiranje izborne promidžbe nisu prenesena na poseban račun spomenutog kandidata i posebne račune za izbor članova predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Donacije za pomoć udrugama i fizičkoj osobi dane su na temelju Programa rada Stranke za 2021. i Izmjena i dopuna Financijskog plana za 2021., zamolbi korisnika te odluke Predsjednika Stranke, a uplaćene su na račune korisnika. Primatelj kapitalne donacije dostavio je potvrdu o primitku donacije u naravi (na temelju pisma namjere Stranke i računa za donaciju u naravi).

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 83.531,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 558.633,00 kn te je višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazan u iznosu od 475.102,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 566.340,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	0,00	14.514,00	-
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	0,00	9.258,00	-
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	0,00	5.256,00	-
2.	Financijska imovina	596.483,00	551.826,00	92,5
2.1.	Novac u banci i blagajni	593.152,00	534.367,00	90,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	3.331,00	0,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode	0,00	17.459,00	-
	Ukupno imovina	596.483,00	566.340,00	94,9
3.	Obveze	37.850,00	91.238,00	241,1
3.1.	Obveze za rashode	37.850,00	91.018,00	240,5
3.2.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	0,00	220,00	-
4.	Vlastiti izvori	558.633,00	475.102,00	85,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	596.483,00	566.340,00	94,9

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost imovine manja je za 30.143,00 kn ili 5,1 %, najvećim dijelom zbog manjeg iznosa novčanih sredstava na žiroračunu Stranke.

Nefinancijska imovina u vrijednosti od 14.514,00 kn odnosi se na računalnu licencu u vrijednosti od 9.258,00 kn, računalo u vrijednosti od 8.660,00 kn i mobilni uređaj u vrijednosti od 3.699,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu od 7.103,30 kn.

Financijska imovina u iznosu od 551.826,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 534.367,00 kn (u banci u iznosu od 531.313,00 kn i blagajni u iznosu od 3.054,00 kn) te potraživanja za prihode u iznosu od 17.459,00 kn (naknada za bolovanje u iznosu od 13.687,00 kn i pogreškom više plaćeni računi dobavljačima u iznosu od 3.772,00 kn). Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2022.) potraživanja su naplaćena u iznosu od 3.421,00 kn.

Obveze iskazane u iznosu od 91.238,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu od 91.018,00 kn i prihode budućih razdoblja (unaprijed uplaćen iznos za članarinu) u iznosu od 220,00 kn. Obveze za rashode odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 68.389,00 kn (najznačajnije su obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 63.083,00 kn), obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2021.) u iznosu od 22.439,00 kn te druge obveze (obračunani porez na dodanu vrijednost za prosinac 2021.) u iznosu od 190,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2022.) obveze su podmirene u iznosu od 90.701,00 kn ili 99,4 %.

Vlastiti izvori iskazani u iznosu od 475.102,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 4. travnja do 17. listopada 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
5. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21)
6. Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika
7. Statut i Program Stranke
8. Godišnji program rada i Financijski plan za 2021.
9. Izmjene i dopune Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2021.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima te računska točnost dokumentacije na temelju koje su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori s Tajnikom Stranke i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze te vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbi članka 3., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka nije pojedine poslovne procese uredila unutarnjim aktima. Između ostalog, nije utvrdila pravila u vezi s planiranjem i izvješćivanjem, zaprimanjem i ovjeravanjem financijske dokumentacije te odobravanjem i izvršavanjem plaćanja u vezi s putnim nalogima, podjelu ključnih zadaća i odgovornosti članova Stranke kako bi se smanjio rizik nastanka pogrešaka pri sastavljanju financijskih izvještaja i pravovremenog dostavljanja nadležnim institucijama.

Prema odredbama članaka 29. i 31. Statuta, Glavni tajnik brine se o financijskom i materijalnom poslovanju Stranke, a Nadzorni odbor nadzire financijsko i materijalno poslovanje Stranke. U siječnju 2022. Nadzorni odbor obavio je uvid u financijsko-materijalno poslovanje Stranke i analizirao izvještaj Predsjednika Stranke, ali nije obavio nadzor financijskih izvještaja za financiranje izborne promidžbe za izbor gradonačelnika i članova predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Stranka nije uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola, a posljedica slabosti sustava su utvrđene nepravilnosti u vezi s planiranjem, računovodstvenim poslovanjem i financijskim izvještajima.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, preporučuje nadzirati i kontrolirati materijalno i financijsko poslovanje Stranke u skladu sa Statutom.

2. Planiranje

- 2.1. Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. doneseni su i usvojeni na sjednici Skupštine u prosincu 2020., a izmjene i dopune Godišnjeg programa rada i Financijskog plana na sjednici Skupštine u prosincu 2021. Izmjenama i dopunama Financijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 991.503,00 kn i rashodi u iznosu od 1.169.730,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 178.227,00 kn (koji se planira podmiriti prenesenim viškom prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 558.633,00 kn).

Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda, obrazloženja programa, aktivnosti i projekata i sadrži planirani rezultat poslovanja za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan te obrazloženje skupina prihoda i rashoda, ali ne sadrži parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda ni poveznicu s potrebnim sredstvima za provedbu programa rada.

Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da se financijski plan sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata i obrazloženja financijskog plana. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda, a obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu sa programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže u obrazloženju skupina prihoda i rashoda navesti parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda, a obrazloženje programa, aktivnosti i projekata sastaviti na način da sadrži poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige te sastavljati i podnositi financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Poslovne knjige i evidencije

Stranka je ustrojila glavnu knjigu i pojedine pomoćne knjige te evidencije (knjigu ulaznih računa, knjigu dugotrajne nefinancijske imovine, knjigu blagajne i evidenciju putnih naloga), a nije ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju potraživanja za prihode po posebnim propisima iz proračuna i prihode od članarina (potraživanja za prihode od članarina nisu evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima). Nadalje, u okviru glavne knjige (raščlanjivanjem stavki glavne knjige) ustrojena je analitička evidencija obveza koja sadrži podatke po subjektima, računima i pojedinačnim iznosima računa, ali ne sadrži podatke o rokovima dospelosti i zateznim kamatama (obveze su u financijskim izvještajima iskazane u iznosu od 91.238,00 kn).

Prema odredbama članaka 12. i 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovne knjige dvojnog knjigovodstva koje vodi neprofitna organizacija jesu: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva, između ostalog, obvezno vodi i knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.). Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 590.559,00 kn. Revizijom je utvrđeno da su prihodi iz proračuna Grada Splita (za sedam osvojenih vijećničkih mjesta) doznačeni Stranci u iznosu od 473.370,00 kn, umjesto u iznosu od 446.968,00 kn (zbog obračunane pogrešne osnovice i većeg broja dana), odnosno više za 26.402,00 kn, a iz proračuna Splitsko-dalmatinske županije (za četiri osvojena vijećnička mjesta) u iznosu od 107.289,00 kn, umjesto u iznosu od 107.303,00 kn, odnosno manje za 14,00 kn.

Više doznačena sredstva u iznosu od 26.402,00 kn evidentirana su na računu prihoda po posebnim propisima iz proračuna, umjesto na računu unaprijed plaćenih prihoda, a manje doznačena sredstva u iznosu od 14,00 kn trebalo je evidentirati na računu potraživanja od jedinica lokalne i područne regionalne samouprave.

Prema odredbama članaka 7. i 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 3. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitno računovodstvo, između ostalog, temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Također, u poslovnim knjigama su, na računu rashoda za donacije (pomoći), evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge oglašavanja Stranke na Facebooku u iznosu od 10.297,00 kn, koje je trebalo evidentirati i iskazati na računu usluga promidžbe i informiranja (u okviru materijalnih rashoda).

Raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu, između ostalog, propisani su Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Prema odredbi članka 6., stavka 1. spomenutog Pravilnika, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode i rashode u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Rashodi za službena putovanja zaposlenika Stranke i vanjskih suradnika ostvareni su u iznosu od 27.392,00 kn, a pojedini nisu u poslovnim knjigama evidentirani na temelju vjerodostojne dokumentacije koja potpuno i istinito odražava nastale poslovne događaje. Stranka vodi evidenciju službenih putovanja u elektroničkom obliku. Svi putni nalozi sadrže brojčanu oznaku putnog naloga, datum izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrhu putovanja te podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (marka i registarska oznaka automobila). Putne naloge nije potpisao blagajnik ili likvidator, a od 28 evidentiranih putnih naloga, sedam putnih naloga ne sadrži izvještaj sa službenog putovanja, dok izvještaj sa službenog putovanja kod pet putnih naloga ne sadrži potpis osobe koja je putovala. Stranka je donijela Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, kojim je utvrdila rok dostave internog obrasca naloga za službena putovanja od 48 sati u podružnicu, ali nije aktom utvrdila način i postupak ispostavljanja putnih naloga, odobravanja službenih putovanja, izvješćivanje te obračun i isplate naknada službenih putovanja.

Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Vjerodostojna je knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Prema odredbi članka 8., stavka 2. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za ceste, računi za parking, putne karte ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava. Nadalje, nalaže ispostavljati, obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrže sve propisane podatke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak. Također, preporučuje unutarnjim aktom utvrditi način i postupak ispostavljanja putnih naloga, odobravanja službenih putovanja, izvješćivanje te obračun i isplate naknada službenih putovanja.

– Popis imovine i obveza

Predsjednik Stranke donio je u prosincu 2021. Odluku o godišnjem popisu imovine, obveza i potraživanja sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. te uputu o obavljanju popisa. Navedenom Odlukom osnovano je povjerenstvo od dva člana i predsjednice povjerenstva, koji su zaposlenici knjigovodstvenog servisa Stranke.

Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom je obuhvaćena nefinancijska imovina nabavne vrijednosti od 36.564,00 kn, a u glavnoj knjizi evidentirana je u vrijednosti od 49.493,00 kn, što je 12.929,00 kn više. Popisom imovine nije obuhvaćena neproizvedena dugotrajna imovina koja se odnosi na računalnu licencu nabavne vrijednosti od 9.258,00 kn. Popisana je financijska imovina, novac na žiroračunu u iznosu od 531.313,00 kn i novac u blagajni u iznosu od 3.054,00 kn, koji je popisao u ukupnom iznosu, i to prema podacima iz glavne knjige, a nije popisao prema apoenima. Potraživanja su popisana u ukupnom iznosu po vrstama potraživanja prema podacima iz glavne knjige bez popisa pojedinačnih dužnika s iznosima potraživanja. Pojedinačne popisne liste dugotrajne nefinancijske imovine nisu potpune jer sadrže podatke o imovini prema vrsti i količini imovine, ali ne i podatke o imovini prema vrijednosti. Povjerenstvo za popis izradilo je Izvještaj o provedenom godišnjem popisu imovine i obveza na temelju kojeg je usporedilo stanje utvrđeno popisom imovine, obveza i potraživanja s knjigovodstvenim stanjem te utvrdilo da nema neusklađenosti. U siječnju 2022. Predsjednik Stranke donio je Zaključak o prihvaćanju Izvješća Povjerenstva o godišnjem popisu imovine, obveza i potraživanja.

S obzirom na navedeno, nije ostvarena osnovna svrha popisa imovine i obveza te nisu osigurani uvjeti za usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

Odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Izborna promidžba

Za lokalne izbore koji su provedeni 2021. Stranka je sastavila sedam financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe (obrazac FIN-IZVJ-IP) za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, s propisanim sastavnim dijelovima (Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe, Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe i Izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe) te ih u propisanom roku dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Pojedini podaci o troškovima financiranja izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima nisu u potpunosti istovjetni podacima iskazanim u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe (obrasci FIN-IZVJ-IP), a pojedini troškovi izborne promidžbe, umjesto s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe, podmireni su sa središnjeg računa Stranke.

Tako su troškovi u vezi s izbornom promidžbom za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 12.842,00 kn (usluge promidžbe i informiranja, odnosno oglašavanje Stranke na web portalu Dalmacijanews i Dalmatinski portal u iznosu od 11.251,00 kn, izrada promotivnih letaka za izbornu promidžbu Stranke u iznosu od 1.563,00 kn te poštanski troškovi slanja promotivnog materijala u iznosu od 28,00 kn) evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke, ali nisu iskazani u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe za navedeni izbor članova predstavničkih tijela.

Nadalje, iako su navedeni troškovi nastali od 18. ožujka do 14. svibnja 2021., a Stranka je za izbor članova predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave otvorila sedam posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe, umjesto s navedenih posebnih računa, ispostavljeni računi dobavljača podmireni su sa središnjeg računa Stranke. Također, i računi dobavljača za dio troškova iskazanih u financijskim izvještajima o financiranju troškova izborne promidžbe za navedene izbore u iznosu od 9.230,00 kn (oglašavanje na Facebooku) podmireni su s redovnog računa Stranke, umjesto s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe.

Nadalje, računi dobavljača za usluge oglašavanja na Facebooku u iznosu od 15.302,00 kn, poštanski troškovi slanja promotivnog materijala u iznosu od 5.000,00 kn i zakup javne površine u iznosu od 600,00 kn, koji se odnose na izbornu promidžbu kandidata za gradonačelnika Grada Splita kojeg je Stranka predložila, podmireni su s redovnog računa Stranke, umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe navedenog kandidata. Troškovi izborne promidžbe (za navedene usluge oglašavanja, poštanske usluge i usluge zakupa javne površine) iskazani su i u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe navedenog kandidata (obrazac FIN-IZVJ-IP), ali nisu iskazani i troškovi hrane i pića u iznosu od 4.609,00 kn, koji se također odnose na izbornu promidžbu kandidata za gradonačelnika Grada Splita kojeg je Stranka predložila, a podmireni su s redovnog računa Stranke. Računi dobavljača za izbornu promidžbu kandidata za gradonačelnika Grada Splita, umjesto na navedenog kandidata, glase na Stranku.

Povrat preostalih neutrošenih sredstava u iznosu od 72.116,00 kn s računa kandidata za gradonačelnika Grada Splita kojeg je Stranka predložila evidentiran je u poslovnim knjigama na računu rashoda za tekuće donacije (kao umanjenje), umjesto na računu prihoda od povezanih neprofitnih organizacija.

Prema odredbama članka 24. i članka 27., stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, vlastita sredstva koja političke stranke, neovisne liste odnosno liste grupe birača i kandidati namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu moraju biti uplaćena na poseban račun za financiranje izborne promidžbe. Sredstva koja kandidat uplati političkoj stranci nakon izborne promidžbe, sukladno ovom Zakonu, smatraju se prihodima od povezanih neprofitnih organizacija.

Nadalje, prema odredbi članka 30., stavka 5. te članka 36. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata je račun građana za posebne namjene (za financiranje izborne promidžbe) preko kojeg se, između ostalog, obavljaju sve transakcije koje se odnose na financiranje izborne promidžbe. Troškovima izborne promidžbe smatraju se troškovi koji su nastali u svrhu javnog predstavljanja izbornih sudionika i njihovih izbornih programa te pozivanja birača da za njih glasuju na određenim izborima, kao i ostali troškovi koji su izravno povezani s izbornom promidžbom i to od dana otvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe do dana zatvaranja navedenog posebnog računa.

Državni ured za reviziju nalaže financiranje troškova izborne promidžbe obavljati putem posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Bilješke uz financijske izvještaje nisu potpune, odnosno ne sadrže pojedine propisane podatke. Bilješke uz Bilancu sadrže strukturu i stanje iskazanih pozicija imovine, obveza i vlastitih izvora te usporedbu s prethodnom godinom. Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima sadrže informacije o Stranci, zakonsku osnovu na temelju kojih su sastavljeni financijski izvještaji, sažetak značajnijih računovodstvenih politika, strukturu i stanje iskazanih pozicija prihoda i rashoda te usporedbu s prethodnom godinom. Bilješke uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže detaljniju razradu i dopunu iskazanih podataka i razloge odstupanja od ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu, iako je vrijednost nefinancijske imovine koncem 2021. povećana za 14.514,00 kn ili 100,0 % u odnosu na prethodnu godinu, potraživanja za prihode za 14.128,00 kn ili 424,1 %, a obveze za materijalne rashode za 51.318,00 kn ili 300,6 %. Nadalje, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su manje za 42.700,00 kn ili 81,2 %, a prihodi od članarina i članskih doprinosa manje za 16.862,00 kn ili 50,5 % u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini.

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje, a mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Također, preporučuje dopuniti Bilješke uz Bilancu navodeći razloge promjene imovine i obveza u odnosu na prethodnu godinu, radi pružanja realne slike financijskog položaja i poslovanja Stranke.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2021. U Očitovanju također navodi da je evidentiranje svih poslovnih događaja u vezi s izbornom promidžbom koordinirala i uskladila s preporukama i savjetima Državnog izbornog povjerenstva.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2021. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2020.	Sastaviti financijski plan te izmjene i dopune financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Uz izmjene i dopune financijskog plana nalaže donijeti izmjene i dopune godišnjeg programa rada.	31. prosinca 2021.	djelomično provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2020.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode na propisanim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. prosinca 2021.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- Sastavljeni su Godišnji program rada i Financijski plan te izmjene i dopune Godišnjeg programa rada i Financijskog plana, ali nisu u cijelosti sastavljeni u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Financijski plan ne sadrži parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda ni poveznicu s potrebnim sredstvima za provedbu programa rada.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije u cijelosti proveden.

1.2. *Stranka prihvaća status naloga danih u prošloj reviziji.*